

ជីវប្រវត្តិសង្ខេបនៃព្រះគ្រូឈឹង-ហាយ

ព្រះគ្រូឈឹង-ហាយកើតនៅប្រទេស វៀតណាមពុករបស់ព្រះគ្រូ
ជាគ្រូពេទ្យចិនដែលមានឈ្មោះល្បីល្បាញ គាត់ចូលចិត្តសិក្សាវប្បធម៌ ពិ-
ភពលោកហើយ ជាពិសេសសិក្សាផ្នែកទស្សនៈវិទ្យា ។ ក្នុងចំណោម
ផ្នែកសិក្សាទាំងនេះដែលគាត់ចូលចិត្តបំផុត គឺក្បួនសិក្សារបស់ព្រះគ្រូឡាវ-
តីនិងគ្រាង-តី ទុកអោយព្រះគ្រូឈឹង-ហាយសិក្សាកាលនៅភាពជាកុមារ
ម្ល៉េះ ។ ព្រះគ្រូឈឹង-ហាយបានអានសាច់រឿងអស់នេះ មុនចូលទៅរៀន
នៅបឋមសិក្សា ។

មិនដូចជាកុមារ-កុមារីសាមញ្ញនោះទេ ព្រះគ្រូឈឹង-ហាយពេល
យកដៃដោយ គេឃើញលោកអានក្បួនផ្នែកទស្សនវិជ្ជានិងវប្បធម៌ក្នុងពេល
ដែលពួកគេៗដទៃទៀតខំធ្វើការឃើសិក្សាឬ ប្រឡែងកំសាន្ត ។ នេះហើយ
ដែលធ្វើអោយឪពុកព្រះគ្រូយកចិត្តទុកដាក់ ហើយសួរព្រះគ្រូថាតើកូនយល់មេ
រៀនអស់ទាំងនេះឬទេ ? ព្រះគ្រូក៏ឆ្លើយថា "បើសិនជាខ្ញុំមិនយល់ខ្ញុំមុខជាមិន
អានសៀវភៅនោះទេ ។ ថ្វីបើឪពុកព្រះគ្រូនៅតែយកចិត្តទុកដាក់ក្តី
ព្រះគ្រូក៏នៅតែទទួលពិន្ទុយ៉ាងចំណានជាបន្តបន្ទាប់ ហេតុនេះបានជាឪពុក
ព្រះគ្រូគាំទ្រកិច្ចការ ចូលចិត្តខុសប្រកតិរបស់ព្រះគ្រូ ។

ថ្វីត្បិតតែឪពុកម្តាយព្រះគ្រូកាន់សាសនាត្រិស្តក៏ដោយ
គាត់ពុំប្រកាន់សាសនាព្រះពុទ្ធ ឡើយដ៏ដូចព្រះគ្រូជាពុទ្ធបរិស័ទ ដែល
បង្រៀនឲ្យមានព្រះគ្រូអោយតំកល់ ពុទ្ធបដិសិទ្ធិឆ្ពោះបូជា។ តាំងពីនោះមក
ព្រះគ្រូបានពង្រីកកាយវិការរស់រាយមានសុទ្ធាជ្រះថ្លា ដោយមកពីសិក្សាក្បួន
ព្រះពុទ្ធសាសនា ។ នៅពេលល្អាចព្រះគ្រូចូលវត្តស្វាយរៀងមិ ព្រះពុទ្ធ
ពេលព្រឹកត្រឡប់ចូលវិហារវិភាគភូមិកស្សត្រឡប់មិ ពេលព្រឹកចូលទៅស្តាប់សូន្យកថា

ប្រៀបប្រដៅពិសិដ្ឋធម៌ ។ នេះហើយដែលធ្វើឱ្យព្រះគ្រូមាន សំនួរផ្លូវចិត្ត
ជាច្រើន ដូចជាមនុស្សយើងកើតមកពីណា ? ចាប់កំណើតកើតជា
អ្វីក្រោយពីមរណៈ ? ហេតុអ្វីមនុស្សមានខុសគ្នា ?

មានមួយគ្រានោះនៅមន្ទីរពេទ្យខ្លះវិជ្ជបណ្ឌិត និងគិលានុដ្ឋាក
គិលានុដ្ឋាកយើង ព្រះគ្រូចូលមន្ទីរពេទ្យជួយដុសលាងអ្នកជំងឺ លាងឆ្នាំង
ទានបោសសំអាតនិងធ្វើកិច្ចការផ្សេងៗ ដើម្បីសំរួលការឃើចាប់ របស់អ្នក
ជំងឺ ។ មិត្តរបស់ព្រះគ្រូនៅប្រទេសខុសៗគ្នាច្រើនតែហៅព្រះគ្រូថា៖ "ព្រះរស់"
ឬហៅថា "បុគ្គលកំផ្លែង" ដោយមកពីលោកមានសមានចិត្ត និងធម៌
សប្បុរសចំពោះយើទាំងអស់គ្នា។

ព្រះគ្រូមានចិត្តមេត្តាចំពោះសត្វទាំងពួង បើកាលណាមានសត្វផ្តែ -
ង្កាឬសត្វដទៃទៀតត្រូវដំណាំឬរបួសព្រះគ្រូយកមកផ្ទះថែរក្សាហើយលែងទៅ
វិញ ។ បើសិនជាព្រះគ្រូឃើញសត្វណាមួយត្រូវគេសំលាប់ ព្រះគ្រូ
យំហើយរំពឹងគិតថា ធ្វើយ៉ាងណាកុំអោយកើតមានភាពទុក្ខវេទនាបែបនេះ
ក្នុងពិភពលោកយើង ។ ព្រះគ្រូបរិភោគម្ហូបសាបមួយជីវិត
ហើយខ្លាចបើឃើញគេសំលាប់ជីវិតសត្វធ្វើម្ហូបបរិភោគ ។ កាលនៅជាកុមារី
ព្រះគ្រូត្រូវបានអ្នកហោរាម្នាក់ផ្ទៀងថា៖ ព្រះគ្រូជាបុគ្គលមួយរូបមានបញ្ញាឃ្លាស់វៃ
ហើយមានចរិយាសម្បត្តិយ៉ាង បណ្ឌិតជាងគេទាំងពួង។ គេទាយ ថា៖
បើសិនព្រះគ្រូនៅម្នាក់ឯង អត់មានគ្រួសារព្រះគ្រូមុខជាបានលុះអរហ័ត្តត្រាស់
ដឹងជាមិនខាន ហើយបើសិនជាមានគ្រួសារវិញ ស្វាមីព្រះគ្រូជាអ្នកមានកិត្តិយស
មានកិត្តិសំព័ន្ធទៀងផង ។ ការទោះទាយនេះកើតឡើងច្រើនលើកច្រើនគ្រា
មកដល់សម័យក្រោយៗនេះដែរ ។ ក្នុងពេលដែលព្រះគ្រូឈឹង-

ហាយចាកចេញ ទៅសុំបួសជាភិក្ខុឈើយនោះ

មាតារបស់ព្រះគ្រូក៏បានទៅវត្តក្បែរ-អ៊ុម ដើម្បីបន់ស្រន់សុំសេចក្តីណែនាំពីព្រះ
ពុទ្ធជាម្ចាស់ ដែលនៅទីនោះគេនិទានថាអរណោកកិត្តិវិវាពោធិសាត្វា
ឆ្លើយតបនូវសំនួរទាំងឡាយនៃបរិសម្ព័ន្ធដោយជ្រះថ្លា ។ មាតារបស់ព្រះ
គ្រូបានគេជំរាបថា ព្រះគ្រូជាកុមារីម្នាក់ដែលគេពិបាករកឃើញហើយ
ឆ្លើមជាងគេ គឺមានតែម្នាក់តែក្នុងចំនួនកោដិមនុស្សលោក ។ ព្រះគ្រូ
មកចាប់កំណើតក្នុងលោកនេះ ក្នុងករណីក្លាង-អ៊ុមគឺដើម្បីសង្គ្រោះមនុស្សសត្វ
ទាំងពួងអោយផុតពីទុក្ខវេទនា ។

ព្រះគ្រូបានបំរើការមួយរយៈក្នុងឋានៈជាអ្នកបកប្រែ នៅប្រទេស
អាឡឺម៉ាញ នៃក្រសួងកាកបាទក្រហមអន្តរជាតិ ។ ព្រះគ្រូបកប្រែភាសា
វៀតណាម, បារាំង, អាឡឺម៉ង់, និងអង់គ្លេស ហើយព្រះគ្រូបំរើជនភៀសខ្លួន
ជាតិវៀតណាម។ ដោយមកពីព្រះគ្រូបំរើការអោយក្រសួងកាកបាទក្រហម
បានជាព្រះគ្រូទាក់ទងជាមួយ និងជនជាតិភាសាខ្លួនមកពីប្រទេសនានាជា
ច្រើនហើយព្រះគ្រូបានឃើញជាបន្តបន្ទាប់នូវទុក្ខវេទនា និងគ្រោះថ្នាក់បណ្តាល
ពីធម្មជាតិ និងសង្គ្រាម ។

ព្រះគ្រូឈឹង-ហាយកើតទុក្ខឥតគណនា កាលបើព្រះគ្រូរិះរកវិធី
សំរាលការឈឺចាប់ ហើយនិងភាពពិបាកទាំងឡាយដែលមនុស្សលោកឈឺចាប់
ដោយមិនអាចបញ្ឈប់បាននោះ។ កិច្ចការអស់ទាំងនេះធ្វើអោយព្រះគ្រូឆ្វេង
យល់ចំពោះសតិភ្នាក់លើកយ៉ាងធ្ងន់ទៅទៀតដោយយល់ឃើញថាមានតែវិធីនេះទេ
ដែលអាចសំរាលការឈឺចាប់របស់មនុស្សលោក ។ ហេតុដូច្នោះកាល
រស់នៅមិច្ឆិមប្រទេស ព្រះអង្គបានប្រកាន់ខ្ជាប់នូវវិធី សមាធិយ៉ាង ម៉ឺងម៉ាត់
ហើយរិះរកត្រូវអាចារ្យព្រាហ្មណ៍ សិក្សារៀនសូត្រអ្វីៗទាំងអស់ដែលព្រះអង្គអាច

រកបានហើយអនុវត្តនៅវិធីផ្សេងៗទៀតផង ប៉ុន្តែព្រះគ្រូយល់ឃើញថាពុំបាន
 លទ្ធផលអ្វីឡើយ ហើយពុំបានសំរេចនូវភាពភ្ញាក់រលឹកត្រាស់ដឹងអ្វីមួយឡើយ ។
 ព្រះគ្រូលឿង-ហាយមានការឆ្វេងយល់យ៉ាងធំទូលាយខុសប្រក្រតីចំពោះ មនុស្សនេះ
 សាសនាទាំងអស់។ ព្រះគ្រូបានសិក្សារៀនសូត្រហើយបង្ហាត់បង្រៀនដំបូន្មាននៃ-
 ព្រះយេស៊ូ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ឡៅ-ស៊ីហើយនិងគ្រូបាច្យាយដ៏ទៃទៀត
 នៅរៀនរាល់ពេលព្រះអង្គបានបង្ហាញឱ្យឃើញអំពីភាពដូចៗគ្នានិងសមាធិស្វាច្យាយ
 ព្រះធម៌គ្រប់បែបយ៉ាងហើយអោយយើងទាំងឡាយឃើញនូវ-ព្រះនេត្រព្រះ -
 ត្រូវការនា សច្ច៍ ដូចគ្នា ។ ព្រះគ្រូអធិប្បាយជារឿយៗនូវការ
 ខ្វែងយោបល់គ្នារវាងសាសនានិមួយៗកើតឡើងនោះ ដោយមកពីការខ្វែង
 យោបល់រវាងជនម្នាក់ៗនៅប្រទេសផ្សេងៗគ្នា និងកើតឡើងនៅរយៈកាលខុសៗ
 គ្នា ។

ក្នុងរយៈកាលរស់នៅប្រទេសអាឡឺម៉ាញព្រះគ្រូលឿង-ហាយមានសេចក្តី
 រីករាយ រៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ជាមួយនឹងអ្នកវិទ្យាសាស្ត្រម្នាក់ជនជាតិអាឡឺម៉ង់។
 ស្វាមីព្រះគ្រូមានមហាបរិញ្ញាប័ត្រថ្នាក់បណ្ឌិតលើវិស័យពីរ..... លោកជាស្វាមីម្នាក់
 មានធម៌សប្បុរស ជួយគាំទ្រដល់ព្រះគ្រូគ្រប់ពេលវេលា លោកក៏ក្លាយ
 ទៅជាអ្នកបរិភោគសាបច្រើនតែធ្វើដំណើរជាមួយនឹងព្រះគ្រូក្នុងដំណើរផ្សេងផ្សាយ
 សាសនា ។ នៅទីបំផុតព្រះគ្រូលឿង-ហាយសំរេចចិត្តត្រូវតែលះលោស្វាមី
 ដើម្បីស្វែងរកផ្លូវត្រាស់ដឹង ។ ព្រះគ្រូបានពិគ្រោះជាមួយព្រះស្វាមីយ៉ាងហ្មត់ចត់
 ហើយព្រមព្រៀងបែកគ្នាតាំងពីពេលនោះ នេះពិតជាសេចក្តីសំរេចចិត្តមួយ
 ដ៏ពិបាកឱ្យអ្នកទាំងពីរ ប៉ុន្តែព្រះគ្រូឆ្វេងយល់ថាសេចក្តីសំរេចនេះពិតជាត្រឹមត្រូវ
 ដើម្បីព្រះគ្រូបន្តនឹងបំពេញគោលដៅអោយបានសំរេច ។ ក្រោយពីពេលលះលោ
 គ្រូសាមកព្រះគ្រូបានរិះរកឃើញវិធីមួយបែបយ៉ាងប្រណិតដែលអាចនាំជនម្នាក់ៗ-

ដោះនូវទុក្ខវេទនាក្នុងជាតិនេះបាន ។ នៅនាស៊ីវាំងតម្លាស៊ីត្រា
ព្រះពុទ្ធសយ្យមុន្នីយ័នបានថ្លែងថា៖ " វិធីក្លាង - យីនជាវិធីមួយបែបខ្ពង់ខ្ពស់
ជាងគេក្នុងចំណោមវិធីទាំងឡាយ " ។ នៅពេលនោះពុំមានគ្រូអាចារ្យណាមួយ
ជ្រាបវិធីនេះទេ លុះពេលក្រោយមក ព្រះគ្រូបានធ្វើដំណើរទៅកាន់ភ្នំហឹមពាន្ត
នៅទីនោះ ព្រះគ្រូបានរកឃើញ លោកគ្រូដំឡើងមួយរូបក្រោយ
ពីបានចំណាយពេលជាច្រើនឆ្នាំមក ។ គ្រូអាចារ្យនេះក៏បានអនុញ្ញាតិ
ឱ្យព្រះគ្រូឈឹង-ហាយ រៀនវិធីក្លាង-យីន ។ ក្រោយពីសង្រ្គោះនាមួយរយៈខ្លីមក
ព្រះគ្រូបានភ្ញាក់រលឹកទាំងស្រុង ហើយព្រះគ្រូក៏បន្តសង្រ្គោះនាទៅលើភ្នំហឹមពាន្ត
មួយរយៈ ។

នៅទីបំផុត ព្រះគ្រូវិលមកប្រទេសតៃ-វ៉ាន់ ។ មានសម័យថ្ងៃមួយ
ក្នុងពេលព្រះគ្រូកំពុងសង្រ្គោះនាក្នុងរាស្រ្តមខាងក្រោយព្រះវិហារ ក្នុងនាយប់
ស្ងាត់មានភ្លៀង និងព្យុះសង្សារបោកបាច់ចូល ពេលនោះស្រាប់តែមានជន
មួយក្រុមគោះទ្វារហៅព្រះគ្រូក៏សួរពួកនោះថា៖ ហេតុអ្វីបានជាពួកគេចូលមក
ក្នុងពេលពួកគេឆ្លើយថា : យប់? ព្រះពោធិសាត់ក្លាង-យីន (ទេវៈនៃមេត្តា
ធម៌) បានឆ្លើយតបទៅនឹងការអង្វករបស់យើង ហើយមានពុទ្ធិការប្រាប់យើង
អំពីព្រះគ្រូថា : ព្រះគ្រូជាមហាអចារ្យ ដែលយើងទាំងឡាយខិតខំសូត្រធម៌អំពៅ
នាវាឱ្យបានសំរេចនូវផ្លូវកម្មដ្ឋានត្រាស់ដឹង ហើយរំដោះក្នុងជាតិនេះ ។
ព្រះគ្រូបញ្ជាឱ្យអ្នកទាំងនោះចាកចេញ ប៉ុន្តែគេមិនព្រមដើរចេញ ។ ពេល
ចុងក្រោយមកព្រះគ្រូមានហឫទ័យរំភើប ដោយមកពីអ្នកទាំងនោះមានចិត្តជ្រះថ្លា
ព្រះគ្រូក៏ព្រមឱ្យអ្នកទាំងនោះធ្វើសច្ចារប្រណិធានតាំងចិត្តការនាពិធីក្លាង-យីន
ហើយអ្នកទាំងនោះសំរេចចិត្តចូលបួសបរិភោគម្ហូបសាប ។ ដោយមានការ
អរៀនខ្ជាស់ជាធម្មជាតិ ព្រះគ្រូពុំបានរិះរកសិល្បានុសិល្បណាម្នាក់មកបង្ហាត់បង្រៀន
ឡើយ ព្រះគ្រូមិនដែលទទួលយកសិល្បណាម្នាក់ដើម្បីបួសនោះទេ ដូចជានៅ

ប្រទេសឥណ្ឌាភូមិភាគខាងត្បូង ជាដើម ។ នៅតៃ-វ៉ាន់ ព្រះគ្រូបានត្រូវគេដឹងពូ
 ថា ជាព្រះភិក្ខុឈឺងដ៏ឆ្នើម ដែលតេរុករកលើកទី៣ហើយ ហេតុដូច្នោះព្រះ
 គ្រូពុំអាចជៀសរៀងបានឡើយ ។ តាំងពីនោះមកព្រះគ្រូចាប់ផ្តើមទេសនាផ្សព្វ-
 ផ្សាយ ហើយនិងទទួលបំបួសសិស្សទាំងឡាយតាមវិធី ក្លាង-យឺន ។
 នៅលើកដំបូងមានសិស្សមួយ ក្រុមផ្សាយអំពីបារមីស័ក្តិសិទ្ធិរបស់ព្រះគ្រូ
 ក្រោយមកមានចំនួនរាប់ពាន់ម៉ឺននាក់ ទទួលសេចក្តីយល់ព្រមអំពីព្រះគ្រូ
 ឱ្យចូលជាកូនចៅ ជាកូនសិស្សច្រើនជាងគេ បំផុតនៅតៃ-វ៉ាន់
 ដែលជាទីកន្លែងព្រះគ្រូ ស្ថិតនៅយូរលង់បំផុត ។ ក្នុងប៉ុន្មាន ឆ្នាំថ្មីៗនេះ
 ព្រះគ្រូបានធ្វើដំណើរទៅប្រទេសនានាផ្សាយវិធីក្លាង-យឺន នាទីបអាស៊ី
 និងពាសពេញសហរដ្ឋអាមេរិក និងនៅអាមេ-រិកឡាទីន ។ ព្រះគ្រូឈឺង-
 ហាយ ព្រះអង្គបានជំនួយជូនដល់បរិស័ទគ្រប់សាលានានាទាំងអស់ បានរីកចំរើនខាង
 ផ្លូវចិត្ត តាមវិធីសង្ក្រាន្ត ថ្វីបើពុំ មានក្រសួងណាមួយផ្សាយ អំពីវិធីក្លាង-
 យឺនក៏ដោយ ក៏នៅគ្រប់កន្លែងលើពិភពលោកសព្វថ្ងៃមានបរិស័ទ ជាច្រើនមានចិត្ត
 ចង់ជួយទំនុកបំរុងគ្នា ដើម្បីសិក្សារៀនសូត្រព្រះធម៌នៃ ព្រះគ្រូដ៏ជាទិស្តេហារបស់
 យើង ។

ព្រះគ្រូបានថ្លែងជំរាបពួកយើងថា: ព្រះអង្គរស់នៅដូចជនសាមញ្ញដែរ
 ប៉ុន្តែព្រះអង្គបានឆ្លងយល់ច្បាស់អំពីឋានសួតិ និងឋានព្រះពុទ្ធរស់នៅ ហើយនិង
 ព្រះអង្គដឹងថា ធ្វើយ៉ាងណាដើម្បីឈានទៅកាន់ទីឋានទាំងនោះ ។ ករណីយ
 របស់ព្រះអង្គធំចម្បង គឺជួយស្រោចស្រង់យើងឱ្យចាកផុតពីភាពមុតរវៃនា
 ភាពជ្រុលច្របល់ក្នុងចិន្តា ដើម្បីឈានទៅកាន់ភាពយល់ច្បាស់អំពីសេចក្តីសុខសាន្ត
 និងសេចក្តីភ្លឺស្វាងទាំងស្រុង ។ បើសិនជាលោកអ្នកនាងព្រៀមខ្លួនជាស្រេច
 ហើយព្រះគ្រូនឹងនាំលោកអ្នកចូលមកគេហដ្ឋានជាមិនខាន ។ ព្រះគ្រូទេសនា
 ផ្សាយវិធីក្លាង-យឺន ជូនដល់សិស្សទាំងអស់ដោយពុំប្រកាន់ថា ជននោះជាពុទ្ធ

បរិស័ទ ឬជាត្រិស្តបរិស័ទ ឬជាអ្នកកាន់សាសនាមហាម៉ាត់អ៊ីឡើយ ។ ព្រះគ្រូ
ប្រើភាសាអង់គ្លេស-វៀតណាម-ចិន-អាស៊ីម៉ង់-បារាំង សំរាប់ជនណាដែលមាន
សទ្ធាជ្រះថ្លាចង់សិក្សាធម៌ ដើម្បីជាបរិស័ទពេញលក្ខណៈនោះ សូមអញ្ជើញ
លសុំសេចក្តីអនុញ្ញាតិ និងស្តាប់ព្រះធម៌អំពីព្រះគ្រូ ឈឹង-ហាយ ដោយឥតបង់
ថ្លៃឡើយ ។